

Vinkelsliper'n

Årgang 19-02-2025

🤪 Julebingo 🤪

NORSK KLAUVSKJÆRERLAGS JULEBINGO!

RING EN KLAUVSKJÆRER DU IKKE HAR SNARKET MED FØR	SEND ET BILDE AV EN KLAUV DU ER EKSTRA FORNØYD MED TIL EN KOLLEGA. FELLES SNAP GJELDER IKKE 	FACETIME EN KOLLEGA SAMTIDIG SOM DU HAR EN KU I KLAUVBOKSEN
ARRANGER/ DELTA I ET TELEFONMØTE MED MINST 3 KLAUVSKJÆRERE 	RING EN KOLLEGA I BILEN PÅ VEI HJEM FRA JOBB Bruk handsfree	ÅVTAL ET LITE KAFFEMØTE MED EN KOLLEGA. FYSISK ELLER TELEFONMØTE

Norsk Klauvskjærerlag

 ivat gruppe · 142 medlemmer

LAG ET INNLEGG I FACEBOOKGRUPPA VÅR OM NOE SOM ER KJEKT, NYTTIG, MOTIVERENDE ELLER INSPIRERENDE FOR DINE KOLLEGAER

Ta skjermbilde og legg i kommentar-feltet til posten som omhandler dette i Facebook-gruppa, eller på annen måte send til Jon Gubhage eller Liv Turid Gjerde.

Det går rykter om attraktive premier fra Cow Care, Nessemaskin, Heimer, Felleskjøpet Skjåk, Fron traktorservice, Bygger'n i Skjåk og Ottadalen Mølle og premiene er på nivå laaangt over refleksvest og isskrape. Det blir premieutdeling på årsmøtet i Sverige i januar. Lykke til!

Ny kunnskap om bakteriene bak digital dermatitt – og ett steg nærmere bedre diagnostikk

Marianne Gilhuus, Animalia

Prosjektet «Diginostics» hadde som mål å finne ut hvilke varianter av bakterien *Treponema* som er knyttet til digital dermatitt (DD) hos storfe i Norge. Med denne kunnskapen ble det utviklet en test som kan brukes til å påvise disse bakteriene. Testen bygger på svaberprøver fra klauven – en enkel og skånsom metode som viste seg å fungere godt. Det gjenstår fortsatt noe arbeid før testen kan tas i bruk i praksis, men på sikt kan dette gjøre det lettere å stille riktig diagnose – raskere, sikrere og mer dyrevennlig. Og kanskje aller viktigst: det kan bidra til å bremse spredningen av DD i norske besetninger.

Prosjektet var et samarbeid mellom Animalia, Veterinærinstituttet, Sveriges Lantbruksuniversitet, University of Liverpool, Nortura, TINE, Geno, KLF, og Sau og Geit.

Forekomsten av klauvsjukdommer hos storfe har økt i takt med større besetninger og mer løsdrift i Norge. For bare 20 år siden var bovin digital dermatitt (DD) nærmest ukjent her til lands. I dag er sjukdommen påvist i rundt 10 % av norske storfebesetninger som har rutinemessig klauvskjæring, men mørketallene antas å være betydelige. BDD er en smittsom infeksjon som gir smertefulle sår i huden, oftest i balleregionen bak klauvspalten, men også foran og i selve klauvspalten. Selv om de fleste DD-positive besetninger i Norge foreløpig har få og milde tilfeller, har man i andre land sett at sjukdommen raskt kan spre seg og gi mer alvorlige lesjoner.

Hovedårsaken til DD er bakterier av typen *Treponema*, som er krevende å dyrke og hvor flere varianter er assosiert med sjukdom. De smertefulle sårene gir redusert dyrevelferd og kan føre til betydelige produksjonstap dersom sjukdommen etablerer seg i en besetning. Til tross for alvorlige konsekvenser finnes det fortsatt ingen kommersiell test for å påvise sjukdommene. Diagnosen stilles i dag basert på kliniske symptomer, noe som gir risiko for både feildiagnostisering og underrapportering. En rask og presis diagnose er viktig for å unngå introduksjon i nye besetninger og spredning av sjukdommen.

I forskningsprosjektet **Diginostics** var målet å finne ut hvilke *Treponema*-varianter som er assosiert med DD hos norske mjølkekyr, siden dette varierer fra land til land. I besetninger med og uten DD ble det tatt prøver i forbindelse med klauvskjæring - både fra dyr med DD, dyr med mild dermatitt (MD) og fra friske klauver. Det ble tatt både svaberprøver og vevsprøver (biopsier).

Ved analyse av prøvene fant vi at to varianter av *Treponema*-bakterien var tydelig knyttet til DD. Svaberprøver fra klauver viste seg å gi like gode resultater som vevsprøver, noe som gjør prøvetakingen enklere og mer skånsom for dyra. På bakgrunn av disse funnene ble det utviklet en PCR-test som kan påvise DD. Testen må prøves ut i flere besetninger, inkludert kjøttfebesetninger og miljøprøver, for å avgjøre hvordan den best kan brukes i praksis. Foreløpig ser det ut til at prøver fra fem dyr per besetningen er nok til å si om DD finnes der. Det skal også undersøkes om PCR-testen kan brukes på enkeltindivider.

Resultatene fra **Diginostics** gir et godt grunnlag for bedre dyrevelferd, mer målrettet smitteforebygging og økt bærekraft i storfeproduksjonen. Den nye testen og kunnskapen om bakteriene i norske fjøs skal nå videreutvikles sammen med næringa. Målet er å lage et bedre

nasjonalt verktøy for håndtering av DD og at testen kan inngå i klauvstatusen – for å bidra til tryggere livdyromsetning i tråd med bransjeretningslinjene for omsetning av livdyr.

Hva skjer?

21-23. januar: Årsmøte og fagsamling i Sverige (se info på e-post)
02-06. februar: Sertifiseringskurs klauvskjæring [Sertifiseringskurs i klauvskjæring av storfe – Animalia](#)

11-12. februar: Grunnkurs klauvskjæring [Praktisk grunnkurs i klauvskjæring og klauvhelse - storfe – Animalia](#)

Tips gjerne bønder om digitalt Introduksjonskurs i forebyggende klauvhelsearbeid (ca 45 min): [Introduksjonskurs i klauvhelse og forebyggende klauvhelsearbeid for st – Animalia](#)

Revidert håndbok om klauvskjæring og klauvsjukdommer

Nå har Terje Fjeldaas, professor emeritus ved NMBU og hele Norges klauvekspert, revidert håndboka som bør ligge på nattbordet hos alle som jobber med storfe: [Håndbok om Klauvskjæring og klauvsjukdommer – Animalia nettbutikk](#)

Introduksjonskurs i forebyggende klauvhelsearbeid

Minner om dette kurset, tips gjerne produsenter som kan ha nytte av å få en innføring i klauvhelse og hvordan ivareta god klauvhelse i besetningen.

Kurset retter seg primært mot produsenter som ønsker mer kunnskap om klauvhelse og hvordan forebygge og ta tak i utfordringer.

Andre relevante målgrupper er veterinærer, rådgivere, livdyrformidlere og andre interesserte som ønsker grunnleggende kunnskap om temaet.

Dette nettkurset inngår også som modul 1 for de som ønsker å starte opp som klauvskjærer og vil gi god basiskunnskap før praktisk kurs.

Kurset ligger i kursportalen på animalia.no [Introduksjonskurs i klauvhelse og forebyggende klauvhelsearbeid for st – Animalia](#)

Ta deg tid til en oppsummering med bonden

Det er viktig at du som klauvskjærer oppsummerer dagens viktigste funn med bonden, gjerne ved å vise klauvskjæringsrapporten i klauvappen. Dersom dagen har vært lang og alle er slitne, send rapporten fra klauvappen på e-post til bonden og ta en telefon eller send en sms. Det er veldig viktig at bonden blir informert om viktige funn og endringer og jobben er ikke over før dette er gjort. Dersom det påvises digital dermatitt er dette ekstra viktig. Minner i den forbindelse om sjekklista under.

HUSK!

I **klauvappen** kan du gå inn på rapporter og velge forrige klauvskjæringsdato, sortere på digital dermatitt og dermed få opp hvilke dyr som hadde DD sist (se framgangsmåte under).

HUSK! Dele ut brosjyra om digital dermatitt i alle besetninger der det er påvist. Den kan bestilles i nettbutikken på animalia.no eller skrives ut.

HUSK! Etter påvisning av DD, be bonden ta kontakt med veterinæren sin. Dette er viktig for å sikre og oppfølging videre. Bonden trenger veterinæren som støttespiller, i tillegg til klauvskjæreren.

Prosedyre ved førstegangs påvisning av digital dermatitt

Klauvskjærer

- Informerer umiddelbart produsenten eller den som er ansvarlig for besetningen, slik at denne også kan se lesjonen.
- Ta bilde, som ved tvil sendes til praktiserende veterinær, veterinær i Helsetjenesten for storfe eller NMBU veterinærhøgskolen for annenhånds vurdering. Bildet lagres med dato, produsentnummer og kunummer.
- Oppsummeringssamtale med produsenten ved avsluttet klauvskjæring. Vise bilder tatt i besetningen og sammenlikne disse med bilder i Nordisk klauvatlas. Vise rapport fra KlauvApp som viser omfang av DD i besetningen. Informere produsenten om konsekvenser av DD, i utlandet og innenlands – med halthet, ubehag og nedsatt ytelse. Informere om viktighet av å hindre spredning i egen besetning og mellom besetninger. Foreløpig er det i de fleste rammede besetninger i Norge få og milde tilfeller, men i utlandet der DD er mer etablert, er konsekvensene mye større. Bakteriene fra DD invaderer også andre sår og gjør at de vanskelig heler. Diskutere mulige tiltak i den aktuelle besetningen og ta kontakt med veterinær som kan hjelpe med tilpasset tiltaksplan. Der veterinær ikke er tilgjengelig for råd, kan TINE-veterinær eller Helsetjenesten for storfe i Animalia kontaktes.
- Henvise til mer informasjon: informasjonssiden Digital dermatitt på Animalia hjemmesider og Animalias brosjyre om DD. Alle klauvskjærere bør ha papirutgave av klauvatlas og brosjyre for å dele ut til produsenten.

Produsent

- Lese Animalias brosjyre om DD
- Ta kontakt veterinær for konsultasjon om tiltaksplan
- Følge opp tiltaksplan sammen med klauvskjærer og veterinær
- Evaluering av resultater av tiltaksplan og eventuelt justering av denne sammen med klauvskjærer og veterinær

Veterinær

- Må tilegne seg kunnskap om DD som, som et minimum tilsvarer informasjonen på animalia.no.
- Gir tilpassede råd i besetningene i henhold til Animalias brosjyre om DD og assisterer med å sette opp tiltaksplan.
- Hjelpe med å følge opp og evaluere tiltaksplanen.
- Det er viktig at klauvskjærer og veterinær samarbeider om å lage tiltaksplan.

Animalia, Helsetjenesten for storfe

- SMS sendes til produsent med lenke til informasjon om DD og råd vedrørende tiltak.
- Bistår bonde, klauvskjærer og veterinær ved behov med råd i forbindelse med påvisning og oppfølging

Tips fra klauvappen

Selv om problemet har blitt mindre, er det fortsatt flere av dere som får feilmelding «Normal kan ikke sendes sammen med andre diagnoser» og det ser ut som ingen av klauvskjæringene i besetningen er oversendt databasen. I klauvappen kan dere enkelt undersøke klavskjæringer på tidligere datoer. Dersom antallet stemmer, kan dere slette registreringene som ikke er sendt, for da betyr det at registreringene er mottatt i databasen. Se framgangsmåte under. Husk å sende data så fort som mulig etter at klauvskjæringen er foretatt.

Rapport Ikke beskårede dyr **Velg dato**

Forrige klauvskjæringsdato 01.06.2025

Skriv ut **PDF** **Send PDF**

Besetningskommentar

Sammendrag

Dato	01.06.2025
Klauvskjærer	Yurik Kolesnikov
Beskårede dyr	1
Normal	0%
Sjukdom	1
Bandasjer	0
Kloss/sko	0

Prosent av beskårede dyr

Beskårede dyr

Vis: **Bandasje** **Kloss/sko** **Oppfølging** **Kommentar**

Ørenummer	Opprinnelsesnr	Dato	Sjukdom	Kloss/sko	Bandasje	Oppfølging	Kommentar
2488	2727884	01.06.2025	Klauvskjæring				

Ønsker alle en riktig god jul!

Redigert av Åse Margrethe Sogstad